

Jelentés a tifuszbajrvány frontjáról

**Üzembehelyezik a járványkórházat — Szombaton
68-ra emelkedett a megbetegedések száma**

Megállapították, hogy a fertőzést a nyers tej és tejtermékek okozták

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi tifuszbajrvány egyre nagyobb arányokban terjed, úgy, hogy az illetékes hatóságok most már szükségesnek találták a legmesszebbmenő óvintézkedések elrendelését. A megbetegedések száma a főorvosi hivatal közlése szerint szombaton *hatvannyolcra emelkedett*, de számítani kell további megbetegedésekre, mert a betegség sokszor hetekig lappang és csak akkor válik felismerhetővé, amikor már teljesen kifejlődött.

Szombaton délelőtt Szegedre érkezett dr. Horváth József miniszteri tanácsos, a népjóléti minisztériumban működő közegészségügyi intézet egyik vezetője, hogy résztvegyen abban a munkában, amely a járvány eredetének megállapítása céljából indult meg. Dél-előtt dr. Ács Sándor tisztii főorvoshelyettesével, néhány kerületi orvossal és az egyetem több tanársegédjével megbeszélést tartott Somogyi polgármester hivatalszobájában. Megbeszélték azokat az intézkedéseket, amelyekre a járvány további terjedésének megakadályozása céljából szükség van és a megbeszélés eredményeképpen a polgármester utasította a főorvosi hivatalt

az uiszegedi járványkórház üzembehelyezésére,

továbbá engedélyt adott arra is, hogy *ideiglenes járványkórházzá rendezzék be a Pulczuccai fiókkórház jelenleg üresen álló épületét*, amelyben ezelőtt az egyetem idegklinikája működött. Azokat a tifuszos betegeket, akiknek elkülönítése a lakásukon nem volt lehetséges, eddig a belgyógyászati klinika elkülönítő pavillonjában helyezték el. Ide eddig *harminckét beteget* vettek fel, de már csak tíz számára van hely. A járványkórházban 26, legfeljebb 30 beteget helyezhetnek el, a Pulczuccai fiókkórházban azonban körülbelül hatvan ágyat állíthatnak fel. A fiókkórházban berendezendő ideiglenes ragálykórházat ápolószemélyzettel az egyetem látja el, orvosi ellátásáról a kórház gondoskodik.

Annak a munkának, amely a ragály forrásait kutatta, már eredménye van. Az orvosok megállapították, hogy a megbetegedéseket túlnyomó nagyrészen a

nyers tej és tejtermékek

okozták. Megállapították, hogy az egyik tejcsarnok, amely igen sok helyről vásárolja a tejet és azt összekeverve hozza forgalomba,

a fertőzött tejet az egyik Kiskun-félegyháza melletti majorból

kapta, ahol az egyik fejőlegény szintén megbetegedett tifuszban. A polgármester telefonon utasította a tejcsarnok vezetőjét, hogy *szüntesse be a fertőzöttnek talált félegyházi tejnek az átvételét*, az orvosok megállapításáról azonnal értesítette Félegyháza hatóságát és a megye alispánját is, hogy a szükséges óvintézkedéseket megtehessek. Az orvosok tovább folytatják a megfigyeléseket és a vizsgálatakat.

Az egyik tejcsarnok Kőlcsey-uccai fiókjából kiadott tej és tejtermék okozta a legtöbb fertőzést, sőt a *tejcsarnok vezetője is megbetegedett*.

A fiókküzetet a főorvosi hivatal rendelkezésére lezárták

és szombaton egész berendezését elszállították a fertőtlenítő intézetbe.

Miután kétségtelen, hogy a fertőzést a nyers állapotban fogyasztott tej és tejtermék okozta, a polgármester

„figyelmeztetés“-t

adott ki a következő szöveggel.

»Figyelmeztetés. Szeged város területén az utóbbi két héten belül tömegesen fel lépett tifuszmegbetegedések az eddigi megállapítások szerint az esetek nagyrésztében tej és tejtermékek fogyasztásával függenek össze. Bár a hatóság mindent elkövet arra, hogy a fertőzött tejet városunktól távolatarisa, mégis felelősségem tuda-

nincs, hiábavaló volna propagálni.

Sietek kijelenteni, hogy nem a muzeummal akarom én az idegeneket ide csalogatni. Nem vagyok én olyan naïv ember, ha muzeumigazgató vagyok is Van a világon néhány külön muzeum is a mienknél, fájdalom, el kell ismernem, hogy még a Nemzeti Muzeum is külön. De azért lecsökkeneni se akarom a magunkét. Bátran megmutathatjuk mindenkinek, nem vallunk vele szégyent senki előtt. Akit fejbe nem vág a párkányokról állandó hulló vakolat, az mindenki azt mondja a muzeumból, hogy kívülről nem gondolta volna, milyen szép belülről. De ezzel körülbelül ki is van, amit egy muzeumból, mint idegenforgalmi tényezőtől el lehet várni. Tömegvonzásra a muzeum nem való. Az, hogy minden esztendőben beállít hozzánk néhány német, angol, olasz, skandináv régész, aki még a halászlénél is többre értékeli egy bögrét, amit még egy kőkor hitves vágott az ura fejéhez, az nem számít. Az ilyesmiért mister Burberryék nem jönnek el Londonból Szegedre.

Ellenben... Csinálhattunk volna mink muzeumot a szabad ég alatt is, nem is egyet, hanem ötöt-hatot. De azok aztán olyanok lehettek volna, amelyeknek nincs párjuk a világon!

Ugy gondoltam például, hogy Szőregen a Szivuccában nem kellene felásni mind a háromszáz bronzkori sírt, illetve felásni fel kellene, de vagy nyolcat nem kellene betemetni, hanem *üvegglappal befedve ott tartani látványosságnak a Máder bácsi udvarán*. Ugy, ahogy találtak a kilisztott zsugorított csontvázakkal, az edényekkel, a hosszú bronztükkkel, a tekercses karperecekkel. Legfeljebb valamely bronzkori motívumokkal díszített tetőt huzni az egész fölé s körülvenni ráccsal a *négyezer éves temetőt*.

Pár kilométerrel odább, Deszken, valamelyik tanya mellett egészen jól festene a *réz-kori halottak székelykája* — négyezeröttszáz esztendő — s túl a

Maroson, a tápéi réten Lefő-halmon megvan az *őtezeréves kőkor-i temető*. Fogadom, hogy lenne olyan világhíresség, mint a genovai temető.

Hát még ha a Makkos-erdőben a hunok, a fehértó partján az avarok, s a Bojárhalmon a honfoglaló magyarok sírjaiból csinálunk volna muzeumot! Tessék elgondolni, ha egy honfoglaló magyar vitézt a lovával, a kardjával, a nyilaival, a bogláraival bemutathattunk volna azon a helyen, ahová ezer évvel ezelőtt eltemették! Erre aztán jött volna az angol globetrotter, meg az amerikai disznósírkirály s úgy eltátozta volna rá a száját, hogy kiesett volna rajta a feje. Hát még ha a saját őseit is bemutathattunk volna a nyugati csellengőknek: ősgermánokat, gótokat, gepidákat, hiszen a szegedi homoknak jutott mindenféle nációból, mióta a tenger leszáadt róla.

Néhány helyen elmondtam a tervemet, nálam okosabb embereknek. Kíméleteseek voltak, nem mondták ki, mit gondolnak, csak mosolyogtak. Amit meg is érdemel az olyan költő, aki egyetlen egyszer gyakorlati embernek akar látszani.

Egy embert azonban találtam, akinek felcsillagolt a szeme. Az pedig igen illetékes ember volt: Miklós Elemér barátom, az *Ibusz* főembere. (Nem hiába hogy ő is költő volt valamikor, csak hogy ő hamarabb megokosodott.)

— Barátom, — ölelt meg, gondolom, valami kultúrkongresszuson — ilyen praktikus ötlete még nem volt senkinek. Referálni fogok róla s azt mondanom se kell, hogy az *Ibusz* készséggel vállal minden költséget.

Miklós Elemért azóta se láttam s a tervről ma már csak mint multiról beszélek, mert az bizonyos, hogy én már meg nem csinálom. De följegyezni följegyeztem. Aki majd megcsinálja egyszer, hadd lássa, hogy engem se a golya költött.

De az az ember sorsa, hogy ne azt csinálja, amit szeretne, hanem amit lehet.

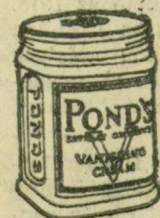
Ne hanyagolja el

arcbőrének ápolását

Pond's két creamje tisztítja, táplálja és megvédi. Soha sem lehet arcbőre igazán szép, ha nem ápolja naponta. Lefekvés előtt és felkeléskor, sőt napközben is használjon Pond's Cold Creamot, hogy a pórusokba hatolt port kitisztítsa vele, amire a víz és a szappan nem képes. A bőr épségéhez hozzátartozik, hogy teljesen tiariz legyen. Ha arcbőre hajlamos a szárazságra, hagyja rajta egész éjjel a krémot, hogy annak tiariz alkotóelemei táplálhassák a könnyen ráncosodható részeket.

A Pond's Cold Cream után kenje be arcbőrt egy csepp Pond's Vanishing Creammel, amely azt a hidegtől megvédi és hamvaszt teszi. Ezenfelül kitűnő alapot ad a puder részére.

POND'S
Vanishing és Cold
Creams

Délm. **Kivágandó és beküldendő.** 1
Ezen szelvény és 25 fillér portóköltség beküldése allanben a vezérképrisélet mindenkinek ingyen és bérmentve küld a két Pond's-krémből próbatubust.
Vezérképrisélet:
Neruda Nándor, Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 10. sz.

Városunkban minden jobb drogériában és

illatszeriárban kapható! B.10

1 tubus P. 2.00, kis tégely P. 3.30, nagy tégely P. 6.—

tában szükségesnek látom a közönség figyelmét felhívni arra, hogy *akinek az egészsége kedves, vaját, tejet, tejszínt, túrót nyers állapotban semmi esetre se fogyasszon és például a tejet közvetlenül a fogyasztás előtt még akkor is forralja fel, ha a tejárustól nyert, vagy a palackon közölt szöveg szerint forraltan forgalombahozott tejről van szó.*

Bécs és a Sárga

Bécs nyári fürdői

Bécs városának szerencsés dunaparti fekvése, a Duna holt ágának zöld ligetek és mezőségek által övezett elhelyezkedése lehetővé tette, hogy a város lakossága a különböző helyeken lévő fürdőalkalmatosságok igénybevételével tegyen eleget az egészség követelményeinek.

»Gänsehäufel« néven ismeretes az egész világon Bécs városának legelső strandfürdője. Vize, bőséges homokja, levegője és a nap által, mely itt, mintha a legnagyobb nyár idején is szelidebben sütne, világhírre emelkedett. Európa különböző városaiiban létesített utánszati tanúsítják a fürdőalkalmatosság mintaszerűségét. Gänsehäufel a régi Dunaág egyik szigetén fekszik. Nevét emberemlékezet óta viseli. Ott, ahol ma a Gänsehäufelhez vezető átjáró van, 1875-ig gőzhajóállomás volt. 1875-ben a Duna mostani medrére létesült; a Duna régi folyása az újtól teljesen elkülönült. Természetes, hogy ezzel a régi Dunaágon való forgalom is megszűnt, a sziget teljesen elhagyatottan állott és csak néhány sportember kereste fel csolnákjával a szigetet, 1900-ban Berndt Flórián, a Dunaszabályozó Társaságtól a sziget egy kis részét kibérelte, hogy azon fűzfavessző telepet létesítsen. Berndt azonban ahelyett, hogy fűzfatelepet ültetett volna, nap- és homokfürdőt létesített. Berndt szerződését 1905-ben felmondták és ekkor Bécs városa maga vette a szigetet bérbe. A község új fürdőalkalmatosságot épített, melyet 1907 augusztus elején nyitott meg. Szerény méretekből fejlődött fokozatosan a strandfürdő, amelynek fejlődését a sziget elhelyezkedése is nagyban segítette. A fürdő 1927-ben 11,000 öltöző-vetkőző berendezéssel rendelkezett, úgy, hogy a legmelegebb napokon a fürdő a legnagyobb keresletnek is eleget tehetett. Volt idő, hogy a Gänsehäufelt 20,000 látogató ke-